

Motion till riksdagen 2012/13:Ub201

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Fribeloppet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att utreda effekterna av att ta bort fribeloppet för studenter.

Motivering

Fribeloppet är den maximala inkomst som en student får ha utan att studiemedlen minskas. Beloppet varierar beroende på hur många veckor och vilken studietakt som den studerande har för varje halvår.

Med fribeloppet följer flera negativa effekter. De studenter som behöver en extrainkomst vid sidan av studiemedlen för att klara av sin ekonomi kan hamna i en situation där det inte lönar sig att arbeta. Många arbetar svart för att komma runt regelverket. I vissa fall har studerande tackat nej till utbildningsplatser för att de inte ser hur den ekonomiska tillvaron ska kunna gå ihop.

Varken studier eller arbete sker med nödvändighet statiskt, enligt en på förhand bestämd mall. Människor har olika förutsättningar att klara av sina studier och sina omkostnader. För oss kristdemokrater är den enskilda studentens behov utgångspunkten, och vi vill arbeta för att varje student ska få så goda studieförutsättningar som möjligt. Därför ska den studerande själv i möjligaste mån få planera sin egen tid, inte styras eller hindras av ett system.

Ett exempel på hur systemet med fribeloppet slår felaktigt mot studenterna är de olika kostnaderna för att bo i olika studentstäder. Studenter i Stockholm bor i en av världens dyraste städer, medan studenter på andra studieorter har betydligt lägre kostnader för boende och resor. Det här betyder att studenten i en ”dyrare” stad har svårare att klara sin ekonomi, även om han eller hon vid sidan av studierna tjänar egna pengar upp till fribeloppsgränsen. Därmed sätts också grundtanken bakom fribeloppet – att reglera studiemedlen så att de är

Fel! Okänt namn på

behovsprövade – ur spel eftersom studenter med stora skillnader i behov tvingas in på samma fribeloppsnivå.

Alliansregeringen höjde fribeloppsgränsen från och med den 1 januari 2011 så att den i dag ligger på 136 400 kronor per kalenderår. Höjningen var välkommen, då den ger de studerande ökade möjligheter till förbättrad ekonomi och starkare koppling till arbetslivet redan under studietiden. Nu är det emellertid hög tid att utreda effekterna av att ta bort fribeloppet helt.

En invändning mot att avskaffa fribeloppet är att det skulle kunna leda till stora ökade statliga utgifter. En grundlig genomgång skulle däremot kunna visa en annan bild. De arbeten som i dag är svarta och som skulle bli vita skulle påverka statens finanser positivt, liksom det ökade skatteintaget från ett ökat antal arbetande studenter. Dessutom skulle fler människor överväga att studera, vilket skulle ge stora positiva effekter för Sverige i framtidens kunskapssamhälle.

Regeringen bör därför utreda effekterna av ett slopat fribelopp.

Stockholm den 18 september 2012

Lars-Axel Nordell (KD)